

AZ ALMA CONSULTING GROUP 7. INNOVÁCIÓS BAROMÉTERE SZERINT A K+F ADÓKEDVEZMÉNYT IGÉNYBE VEVŐ EURÓPAI CÉGEK 62%-ÁNÁL NŐTT A FORGALOMBA HOZOTT ÚJÍTÁSOK SZÁMA

Az Alma Consulting Group az Innovációs Barométer ideji, 7. kiadását a leginnovatívabb iparágakban (pl. informatika, telekommunikáció, gyógyszeripar, vegyipar, gépipar) tevékenykedő 2041 vállalat 9 európai országban (Belgiumban, Csehországban, Franciaországban, Németországban, Magyarországon, Lengyelországban, Portugáliában, Spanyolországban és Nagy-Britanniában) történő megkeresése alapján állította össze. A felmérés – mely egyaránt magában foglalt nagyvállalatokat és kkv-eket is – rávilágít a különböző adókedvezmények használatára, valamint vizsgálja ezeknek az európai innovatív vállalatokra, a K+F foglalkoztatásra, valamint a K+F kiadásokra gyakorolt hatásait.

A magyarországi felmérés a Magyar Innovációs Szövetséggel való partneri együttműködésben valósult meg.

A pénzügyi források felkutatása elsődleges az innovatív vállalatok számára

Az erős költségvetési nyomás által jellemezhető európai pénzügyi környezetben minden kormány számára állandó kihívást jelent a K+F programok pénzügyi támogatásának és azok gazdasági hatékonyságának összevetése.

Ugyanakkor az Alma Consulting Group által lefolytatott felmérés alapján Európában az állami (közvetett és közvetlen támogatási) források továbbra is meghatározó szerepet játszanak a vállalatok innovációs projektjeinek külső támogatásában, melyeknek csak 34%-át képezik olyan egyéb pénzügyi források, mint pl. a részvénytőke, bankhitelek, stb.

Mindezzel együtt, a cégek elégtelennek ítélik a magánszférában hozzáférhető finanszírozási lehetőségeket: hátról egy innovatív vállalat nincs megelégedve a rendelkezésre álló bankhitel szolgáltatásokkal és a magántőkéhez (private equity) kapcsolódó lehetőségekkel.

Az európai innovatív vállalatok prioritásai 2011-ben

2011-ben az európai innovatív vállalatok 45%-ának a megfelelő pénzügyi lehetőségek felkutatása jelenti a fő kihívást, messze megelőzve ezzel az innovációk védelmét (29%) vagy az innováción dolgozó belső és külső emberi erőforrás menedzselését (35%).

“Tekintettel a jelenlegi válságra, az innovatív vállalatok számára a finanszírozási források biztosítása különösen nagy kihívást jelent, így ezen vállalatok a K+F finanszírozási lehetőségeket érintő esetleges változásokra is a korábbinál érzékenyebben reagálnak.” mondja Dr. Páncsity Mira Ágnes, az Alma Consulting Group Magyarország Kft. operatív igazgatója.

K+F adókedvezmény, az első számú finanszírozási forma az európai vállalatoknál

Európában – a korábbi évekhez hasonlóan idén is – a K+F adókedvezmények képezik a leggyakrabban igénybe vett innováció finanszírozási formát; az innovatív vállalatoknak több mint fele veszi azokat igénybe (53%).

Magyarországon ezek aránya jóval alacsonyabb, jelenleg 36%, ami általánosnak mondható a régióban, hiszen a közép-európai átlag is 37% alatti. Mindez részben azzal magyarázható, hogy a K+F közvetett támogatási formái itt rövidebb múltra tekintenek vissza (Csehországban például 2005-ben kerültek bevezetésre, míg a magyar jogi környezetet alapvetően egy 2004-es átfogó módosítás alapozza meg, Lengyelországban vagy Szlovákiában pedig e támogatási forma teljesen hiányzik).

Ellenben számos nyugati országban, pl. Nagy-Britanniában, Franciaországban vagy Belgiumban¹ a K+F adókedvezmény az első számú finanszírozási forma (a cégek 65%-a él vele). Itt a kivételt Németország jelenti, ahol egyelőre nem kerültek bevezetésre a K+F adókedvezmények, annak ellenére, hogy az Alma Consulting Group által megkérdezett német vállalatok 65%-a üdvözlőné azokat, sőt, elképzelhetőnek tartana egy olyan innováció finanszírozási rendszert is, melynek a K+F adókedvezmények jelentenék a meghatározó pillérét.

Az összes vizsgált európai országban egyébként az innováció finanszírozási formák közt a K+F adókedvezmények örvendenek a legnagyobb elégedettségnek (77%-ban), ezen belül is a legmagasabb értéket Franciaországban, Portugáliában valamint Nagy-Britanniában éri el a mutató, átlagosan 84%-kal.

“Az európai vállalatok rendkívül pozitívan értékelik a K+F adókedvezményeket: minden második vállalat tekinti ezeket a legfontosabb támogatási formának, minden harmadik pedig egyenesen elengedhetetlennek tartja őket az innováció elősegítése érdekében” hangsúlyozza Dr. Páncsity Mira Ágnes.

A K+F adókedvezmények jelentős lökést adnak a K+F beruházásnak, a foglalkoztatásnak és az innovációnak

Az esetek 88%-ában az igénybe vett K+F adókedvezmények összege 500.000 euró alatt van, ennek ellenére rendkívül jelentős a szerepük a K+F fellendítésében.

A 2011-ben K+F adókedvezményt igénybe vevő európai vállalatok 62%-a növelte a forgalomba hozott újításainak számát, 49% pedig növelni tudta a K+F terén foglalkoztatott munkaerő állományát. A magyarországi számok ettől némileg elmaradnak, de itt is jelentősek: az adókedvezményeket alkalmazó cégeknek ugyanis 46%-a növelte az innovációk számát, 39%-a pedig a K+F területen dolgozók létszámát.

Az európai vállalatok többségénél (56%) a K+F adókedvezményeket visszaforgatják a K+F projektekbe, mely arány megfelel a 2010-es értéknek, sőt még jelentősebb, ha csak a kkv-ket emeljük ki (ahol eléri az 58%-ot). Igaz, Magyarországon a mutató itt is némileg alacsonyabban, 41%-on helyezkedik el.

További érdekesség azonban idén, hogy a megkérdezett vállalatok szerint a K+F adókedvezmények kiemelkedő szerepet játszanak a “gazdasági sokk kivédésében” is, így pl. minden tízedik innovatív vállalatnál alkalmanként áthidaló szerepet töltenek be a cash-flow növelésében, vagy meglévő munkahelyek megtartásában.

A K+F közvetlen támogatási formái

A közvetett támogatások, azaz a K+F adókedvezmények mellett az innováció-finanszírozási támogatások másik formáját jelentik a közvetlen támogatások. Ezek azon vállalatok számára bírnak a legnagyobb jelentőséggel, melyek jellemzően kutatási és együttműködési projektek kezdeményezői szerepét töltik be.

Mivel a támogatások az esetek többségében megelőzik a projektek indulását, így tízből hat vállalat számára lehetővé teszik, hogy már a K+F projekt indulása előtt bővítsék a K+F terén alkalmazott munkaerőt, illetve a K+F érdekében létrehozott partneri együttműködéseket.

Dr. Páncsity Mira Ágnes szerint „*talán igazságtalan volna összehasonlítani a K+F adókedvezmények és közvetlen támogatások hatékonyságát. Valójában ugyanis ezen két finanszírozási forma kiegészíti egymást és a leghatékonyabban a K+F projektek eltérő fázisaiban alkalmazható. A németeknél például, akik a közvetlen finanszírozás éllovasai, a támogatás a K+F projekt indulásához kapcsolódik és ezáltal a vállalat kezdeményezőkézségére gyakorol pozitív hatást. Ezzel szemben a francia rendszer a hangsúlyt a vállalatok már meglévő K+F projektjei végigkísérésére, támogatására helyezi.*”

¹ Belgiumban a K+F adókedvezmények egy szélesebb adóösztönző csomagnak képezik részét.

Az innovatív európai vállalatok továbbra is optimisták

Az innovatív vállalatok továbbra is meglehetősen optimisták és 74%-ban bizalommal tekintenek a jövőbe. Az elmúlt három évben 39%-uk szinten tartotta, 48%-uk pedig növelte a K+F kiadásait; ebben is élen járnak a belga vállalatok (69%), megelőzve a lengyeleket (59%), a németeket (56%), vagy éppen a kevésbé innovatívnak mutakozó spanyolokat (36%).

A következő 12 hónapban az európai vállalatok 46%-a tervezi a K+F munkaerő bővítését, ebben az élen járók Németország (72%) és Franciaország (60%), a lista végén pedig Lengyelország, Magyarország, Spanyolország és Portugália található (30-35%).

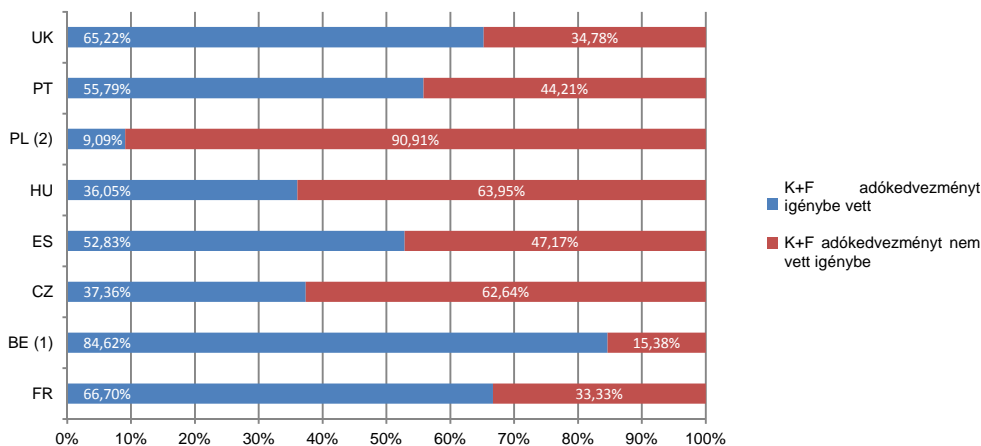
Stratégiai szinten a megkérdezett vállalatok 56%-a tekinti az innovációt prioritásnak, bár elmondható, hogy meghatározó európai helyzete ellenére az innováció 2010-hez képest – amikor 70%-os értékkel szerepelt a stratégiai prioritások listáján – némileg veszített a jelentőségéből.

A jelenség azonban ennél árnyaltabb: látható, hogy az innováció továbbra is prioritást élvez a német (79%) és francia (66%) vállalatok esetében, míg ugyanez kevésbé igaz a cseh, lengyel vagy portugál cégekre, melyek előnyben részesítik a termék megfelelő minőségének biztosítását vagy új termékek bevezetését.

Ez értelmezhető a gazdasági válság és ezen országoknak az innovációs láncban betöltött, elsősorban beszállítói szerepének együttes következményeként is.

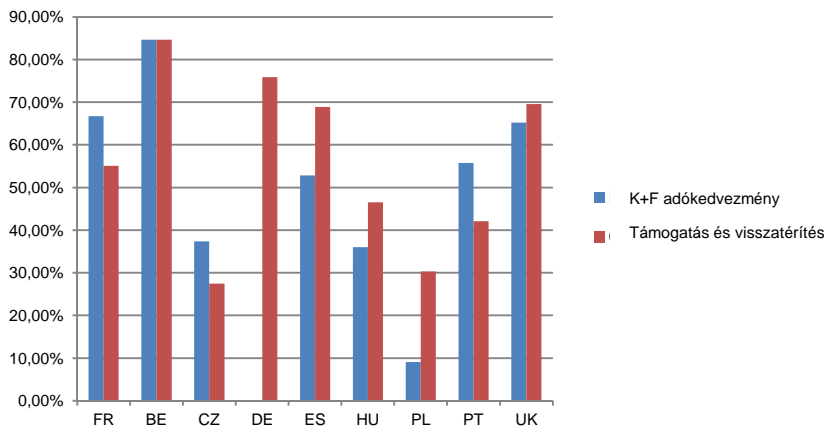
AZ INNOVÁCIÓS BAROMÉTER FONTOSABB EREDMÉNYEI

K+F adókedvezmények igénybe vétele Európában

- (1) Belgium: valamennyi közvetett innovációs ösztönző figyelembe vételével
- (2) Lengyelország: nem létezik K+F adókedvezmény, adólevonás csak az új technológiákra megszerzett szabadalmi engedély alapján lehetséges

Az elmúlt három évben milyen külső forrásokat vett igénybe a cége az innovációk finanszírozásához? (K+F adókedvezmények, támogatások és visszatérítések)

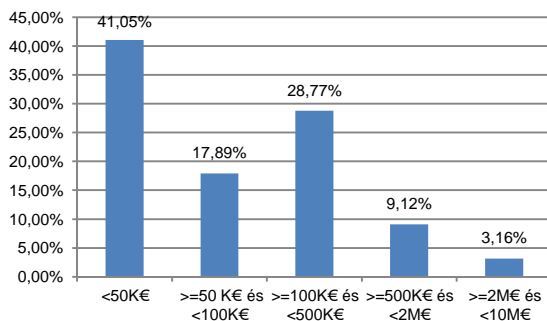

Az európai vállalatok innovációs projektjeinek külső finanszírozása 2011-ben 66%-ban közfinanszírozásban és 34%-ban magánfinanszírozásban valósult meg.

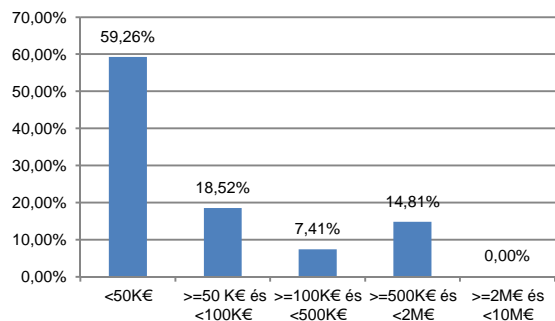
Milyen típusú külső forrásokat alkalmazott a cége az innovációk finanszírozására? (súlyozott átlag, európai eredmények)

K+F adókedvezmény átlagos összeg Európában (2010)

K+F adókedvezmény átlagos összege Magyarországon (2010)

Véleménye szerint milyen hatása volt a K+F adókedvezményeknek az alábbiakra (európai eredmények)

Hatás	nincs hatása	50%-kal nőtt	100%-kal nőtt	200%-kal nőtt
a K+F létszámra?	51,47%	31,25%	13,97%	3,31%
a forgalomba hozott újítások számára?	38,52%	35,02%	19,46%	7,00%
az új termékek értékesítéséből származó árbevételre?	41,50%	36,76%	18,18%	3,56%
a nemzetközi tevékenységre?	62,70%	20,08%	13,11%	4,10%

Véleménye szerint milyen hatása volt a K+F adókedvezményeknek az alábbiakra (magyar eredmények)

Hatás	nincs hatása	50%-kal nőtt	100%-kal nőtt	200%-kal nőtt
a K+F terén alkalmazottak létszámára?	61%	17%	17%	4%
a nem a K+F terén alkalmazottak létszámára?	68%	32%		
a forgalomba hozott újítások számára?	54%	33%	13%	
az új termékek értékesítéséből származó árbevételre?	48%	39%	13%	
a nemzetközi tevékenységre?	58%	16%	21%	5%

Mi a három legnagyobb kihívás az Ön cége számára az innovációval kapcsolatban? (európai eredmények)

Megtalálni a megfelelő pénzügyi eszközt	44,62%
Csökkenteni az új termékek és szolgáltatások forgalomba hozatalának idejét	39,39%
Hatékonyan kezelni a belső és külső forrásokat	34,88%
Védeni az innovációkat	29,22%
Technológiai szakértőket találni	26,16%
Eligazodni az innovációs állami támogatások között	24,42%
Helyesen felmérni a K+F szükségleteket	24,13%
Strukturálni és menedzselni a külső partnerkapcsolatokat	23,40%
Figyelembe venni a környezeti és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos szempontokat az innováció során	16,72%
Betartani a határidőket	15,70%

Mitől tart Ön leginkább a K+F adókedvezmények esetleges törvényhozói megkérdőjelezése kapcsán? (európai eredmények)

Az egész finanszírozási forma eltörlésétől	54,15%
A levonható költségek körének szűkítésétől	33,19%
A cégemnek járó adókedvezmény összegének csökkentésétől	29,26%
A jogszabály bonyolultabbá válásától	27,51%
Az adókedvezmény igénybevételi feltételeinek megváltoztatásától	18,34%
A forma bizonyos vállaltípusokra való korlátozásától (kis- és középvállalkozások, pl.)	16,16%

Az operatív tanácsadás európai vezetőjeként, a Marc Eisenberg által 1986-ban alapított Alma Consulting Group (2010-es árbevétel : 271 millió euró, 1700 munkatárs) megtakarítási lehetőségeket tár fel ügyfelei (nagyvállalatok, KKV-k, az állami szektor szereplői) számára anélkül, hogy megkérdőjeleznék szervezeti felépítésüket. Az Alma Consulting Group üzleti modellje kizárólag az elért megtakarítás után számított díjazáson alapul. 10 országra (Franciaország, Belgium, Csehország, Kanada, Lengyelország, Magyarország, Nagy-Britannia, Németország, Portugália, Spanyolország) kiterjedő nemzetközi jelenléttel, az Alma Consulting Group különösen aktív a szociális-jóléti költségek és munkahelyi kockázatok (költségek csökkentése, hiányszások, prevenció, stb.), az adó és pénzügyi terhek (nem stratégia beszerzések, környezetvédelem, ingatlan, cash flow optimalizálás, adósság visszavásárlás és behajtás), a működési költségek (telekommunikáció, közművek, autófoltta költségei), az innováció- és kutatásfinanszírozás (K+F adókedvezmények, európai és nemzeti szintű közvetlen támogatások), és a társadalombiztosítás (nyugdíj- és előtakarékossági alapok) terén.